

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра трудового права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТРУДОВЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма/спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2017

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Трудове право» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 26 с.

Розробники

**Швець Наталія Миколаївна – доцентка кафедри трудового права,
кандидатка юридичних наук, доцентка**

**Зіноватна Іляна Вікторівна – старша викладачка кафедри трудового
права, кандидатка юридичних наук, доцентка**

Гарант освітньої програми

**Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права
Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка**

Затверджено на засіданні кафедри трудового права

(протокол № 3 від 14.11.2017 р.)

Зміни та доповнення затверджено на засіданні кафедри

трудового права

(протокол № 1 від 01.09.2020 р.)

Завідувач кафедри

Ярошенко Олег Миколайович

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	6
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	12
5. Теми лекційних і практичних занять.....	12
5.1. Теми лекційних занять.....	12
5.2. Теми практичних занять.....	13
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	13
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	17

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Трудове право» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальності 293 «Міжнародне право» галузі знань 29 «Міжнародні відносини».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 4	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»	Обов'язкова
Модулів – 2	Спеціальність – 293 «Міжнародне право»	Рік підготовки: 3 семестр
Загальна кількість годин - 120	Спеціалізація – «Міжнародне право»	Лекції 32 год. Практичні заняття 32 год. Самостійна робота 56 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-4, самостійної роботи студента – 6-8.	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань - іспит

Мета навчальної дисципліни – оволодіння теоретичними положеннями трудового права, опанування законодавства, що регламентує трудові і пов’язані з трудовими правовідносинами, формування навичок його тлумачення, напрацювання умінь правильного застосування трудоправових норм.

Завдання:

- формування поглибленої системи теоретичних знань (концепцій, доктрин) у сфері регулювання трудових та пов’язаних з трудовими правовідносин;
- засвоєння науково-теоретичних підходів, практичних методів, прийомів професійної діяльності у застосуванні трудового права на теренах України;
- розуміння прикладних проблем у сфері правового регулювання процесу праці та напрямів його подальшого вдосконалення;
- оволодіння інноваційними практиками, юридичною технікою тлумачення масиву нормативно-правового матеріалу шляхом виявлення суперечностей, що порушують забезпечення рівноваги прав працівників і роботодавців, вносять дисбаланс в їх інтереси й інтереси держави у сфері праці;
- формування навичок складання проектів процесуальних та локальних актів, у підготовці яких беруть участь суб’єкти трудового права.

Пререквізити: «Логіка», «Економічна теорія», «Теорія держави і права».

Кореквізити: «Міжнародне публічне право», «Конституційне право», «Адміністративне право», «Судові системи і порівняльне судове право».

Постреквізити: «Універсальні та регіональні системи захисту прав людини», «Цивільне право», «Міжнародне приватне право», «Цивільний процес», «Правове регулювання трудових відносин із співробітниками дипломатичних установ», «Права міжнародних організацій», «Міжнародне трудове право та право соціального забезпечення».

Мова навчання – українська, англійська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН 1. Демонструвати знання й розуміння категорій і принципів трудового права, включаючи закладені у нормах Конвенцій МОП.

РН 2. Аналізувати історію становлення, розвитку та сучасний стан трудового права.

РН 3. Демонструвати знання джерел трудового права.

РН 4. Характеризувати еволюцію та сучасний правовий статус суб'єктів трудового права.

РН 5. Надавати консультації суб'єктам соціального діалогу із підготовки угод із соціально-економічними питань.

РН 6. Виявляти і аналізувати проблеми у правовому регулюванні зайнятості та працевлаштування.

РН 7. Демонструвати знання теорії та практики реалізації права на працю через укладення трудового договору.

РН 8. Аналізувати практичні ситуації, пов'язані із припиненням трудового договору: кваліфікувати діяння працівників та роботодавців, давати їм юридичну оцінку.

РН 9. Володіти навичками розробляти проекти локальних актів, що регулюють робочий час та час відпочинку працівників.

РН 10. Демонструвати навички застосування норм, що регламентують притягнення працівника до дисциплінарної та матеріальної відповідальності.

РН 11. Виявляти проблеми у правовому регулюванні оплати праці та пропонувати організаційно-правові засоби їх вирішення.

РН 12. Демонструвати знання та розуміння процедурних аспектів розгляду індивідуальних та колективних трудових спорів.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародне право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та нестандартних ситуаціях.

- ЗК 7. Навички використання інформаційних технологій і баз даних.
 ЗК 10. Здатність працювати у команді.
 ЗК 11. Здатність приймати неупереджені і вмотивовані рішення.
 ЗК 15. Здатність реалізовувати функції у предметно-практичній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК 3. Знання і розуміння процесів впливу міжнародного права на функціонування міжнародного співтовариства, взаємодії норм міжнародного права з іншими нормативними міжнародними системами.

СК 9. Здатність виявляти проблеми і працювати в основних сферах взаємодії міжнародного і національного права.

СК 16. Здатність аналізувати діяльність інституційних й конвенційних органів та механізмів захисту прав людини у міжнародному правопорядку

Програмних результатів навчання:

ПРН 6. Здійснювати аналіз законодавства України на відповідність нормам міжнародного права.

ПРН 19. Аналізувати й оцінювати обставини справи, кваліфікувати правовідносини.

ПРН 20. Здійснювати контроль за реалізацією юридичних рішень, застосовувати визначені юридичні процедури контролю.

ПРН 21. Визначати межі правосуб'єктності юридичних і фізичних осіб, об'єднань, громадських організацій у конкретних правовідносинах.

ПРН 22. Володіти навичками правового оформлення суб'єктивних прав, юридичних фактів, проекти заяв, скарг та інших документів правового характеру.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, метод, система та функції трудового права

Поняття “праця”, ознаки найманої праці.

Трудове право України як самостійна галузь права, її співвідношення з суміжними галузями права.

Предмет трудового права. Класифікація відносин, що складають предмет трудового права.

Метод трудового права та його особливості.

Функції трудового права.

Система трудового права як галузі права і науки.

Співвідношення системи трудового права та системи законодавства про працю.

Тема 2. Трудові правовідносини

Поняття, ознаки та загальна характеристика трудових правовідносин.

Сторони і зміст трудових правовідносин.

Підстави виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин.

Тема 3. Джерела трудового права

Поняття, система та види джерел трудового права.

Внутрішні джерела трудового права.

Зовнішні джерела права.

Локальні нормативні акти: поняття, види, особливості розробки і прийняття.

Сфера дії норм трудового права.

Єдність та диференціація правового регулювання праці.

Тема 4. Принципи трудового права

Поняття і загальна характеристика принципів трудового права.

Класифікація принципів трудового права, їх реалізація у нормах трудового права.

Принципи окремих інститутів трудового права.

Тема 5. Суб'єкти трудового права

Поняття “суб’єкти трудового права”.

Працівники як суб’єкти трудового права, трудового договору, трудових правовідносин.

Правовий статус роботодавців.

Трудовий колектив підприємства, установи, організації та його представники.

Профспілкові організації та їх органи як суб’єкти трудового права, основні функції профспілок у соціально-економічній сфері.

Представники роботодавців та їх повноваження.

Державні органи як суб’єкти трудового права.

Тема 6. Соціальний діалог. Угоди з соціально-економічних питань та колективні договори

Соціальний діалог як механізм реалізації соціального партнерства.

Рівні та сторони соціального діалогу.

Форми здійснення соціального діалогу.

Зміст і порядок укладення угод з соціально-економічних питань.

Поняття і зміст колективного договору. Порядок укладення колективного договору.

Реєстрація угод і колективних договорів.

Контроль за виконанням колективного договору. Відповіальність за порушення і невиконання умов колективного договору.

Тема 7. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування

Поняття “зайнятість населення” і напрями державної політики у цій сфері.

Правовий статус безробітних, порядок їх реєстрації, перереєстрації та ведення обліку.

Поняття “підходяща робота”.

Порядок визначення квоти робочих місць для працевлаштування громадян, що неконкурентоспроможні на ринку праці.

Органи, які здійснюють працевлаштування, та їх правовий статус.

Відповіальність за порушення законодавства про працевлаштування.

Тема 8. Трудовий договір

Поняття і зміст трудового договору.

Форма і строк трудового договору.

Види трудового договору.

Порядок укладення трудового договору.

Необґрунтована відмова в прийнятті на роботу.

Оформлення трудової книжки.

Зміна умов трудового договору.

Поняття і види переведень на іншу роботу.

Переміщення на інше робоче місце.

Зміна істотних умов праці.

Відсторонення працівника від роботи.

Поняття “припинення трудових правовідносин” і “розірвання трудового договору”.

Підстави припинення трудових правовідносин, їх класифікація.

Припинення трудових правовідносин за підставами, у яких присутня взаємна воля сторін.

Розірвання трудового договору з ініціативи працівника.

Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.

Класифікація підстав розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.

Загальні та спеціальні юридичні гарантії працівникам, що звільняються за ініціативою роботодавця.

Попередня згода профспілкового органу на розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.

Розірвання трудового договору з ініціативи осіб, які не є стороною трудового договору.

Порядок розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.

Припинення трудових правовідносин у зв'язку з порушенням правил прийняття на роботу.

Порядок оформлення звільнення.

Сроки розрахунку зі звільненим працівником.

Вихідна допомога.

Тема 9. Робочий час. Час відпочинку

Поняття та види робочого часу.

Принципи і методи регулювання робочого часу.

Поняття й види режиму робочого часу.

Характеристика робочого часу нормальної тривалості, скороченого та

неповного.

Облік робочого часу.

Робота понад встановлену тривалість робочого дня (надурочні роботи, чергування).

Випадки та порядок залучення до робіт понад встановлену тривалість.

Право на відпочинок та його гарантії.

Поняття і види часу відпочинку.

Щорічні відпустки працівників та їх види. Порядок надання відпустки, подовження, перенесення та відкликання з відпустки.

Відпустки без збереження заробітної плати.

Відпустки цільового призначення: учебові, творчі, соціальні.

Тема 10. Оплата праці

Поняття, функції і принципи оплати праці.

Методи правового регулювання оплати праці.

Тарифна система оплати праці.

Поняття “заробітна плата” та її структура.

Мінімальна заробітна плата та індексація заробітної плати.

Форми виплати заробітної плати.

Строки, періодичність і місце виплати заробітної плати.

Гарантії в оплаті праці для працівників при відхиленні від нормальних умов праці.

Обчислення середньої заробітної плати.

Обмеження відрахувань із заробітної плати.

Поняття гарантій та види гарантій.

Поняття й види компенсацій.

Порядок надання гарантійних і компенсаційних виплат і їх розмір.

Тема 11. Дисципліна праці

Поняття “дисципліна праці”, методи її забезпечення.

Внутрішній трудовий розпорядок підприємств, установ, організацій.

Статути і положення про дисципліну для окремих категорій працівників.

Захочення за успіхи у роботі, порядок їх застосування.

Поняття й види дисциплінарної відповідальності.

Поняття та склад дисциплінарного проступку.

Загальний порядок притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності.

Строки і порядок застосування дисциплінарних стягнень, порядок їх зняття.

Особливості застосування дисциплінарних стягнень для окремих категорій працівників.

Юридичне значення заходів громадського впливу та громадських стягнень.

Тема 12. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору

Поняття і функції матеріальної відповідальності, її відмінності від майнової відповідальності осіб в інших галузях права.

Взаємні обов'язки працівника та роботодавця в трудових правовідносинах щодо дбайливого ставлення до майна підприємства, установи, організації.

Підстава й умови матеріальної відповідальності працівників.

Випадки, що виключають матеріальну відповідальність працівників.
Види матеріальної відповідальності.

Випадки повної матеріальної відповідальності.

Обмежена матеріальна відповідальність працівників та її випадки.

Договори про повну індивідуальну матеріальну відповідальність.

Підстави й порядок укладення договорів про повну колективну (бригадну) матеріальну відповідальність.

Порядок визначення розміру заподіяної шкоди.

Строки притягнення працівників до матеріальної відповідальності.

Обставини, які підлягають урахуванню при визначенні розміру шкоди та його зменшенню.

Порядок покриття шкоди.

Матеріальна відповідальність роботодавця перед працівником.

Тема 13. Підготовка і підвищення кваліфікації працівників

Права та обов'язки роботодавця з підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів.

Права працівників на професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації.

Порядок оплати за час виробничого навчання, перекваліфікації, а також при навчанні іншим професіям.

Гарантії та компенсації працівникам, направленим на підвищення кваліфікації.

Тема 14. Охорона праці

Поняття “охорона праці”, його зміст.

Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.

Гарантії прав працівників на охорону праці під час укладення трудового договору та під час роботи.

Правове регулювання організації охорони праці на виробництві.

Правовий статус служби охорони праці на підприємстві.

Регулювання охорони праці у колективному договорі, угоді.

Навчання, інструктаж і перевірка знань працівників з питань охорони праці.

Атестація робочих місць за умовами праці.

Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Розслідування нещасних випадків невиробничого характеру.

Тема 15. Трудові спори

Поняття “трудові спори”. Види трудових спорів.

Причини й обставини виникнення трудових спорів.

Принципи розгляду трудових спорів.

Індивідуальні трудові спори.

Органи, що розглядають індивідуальні трудові спори.

Особливості розгляду окремих видів трудових спорів.

Порядок, строки, виконання рішень КТС по індивідуальних трудових спорах.

Особливості виконання судових рішень по трудових спорах.

Поняття колективних трудових спорів, їх предмет, сторони.

Порядок проведення мирних процедур розв’язання колективних трудових спорів.

Правове положення незалежного посередника.

Правове положення Національної служби посередництва і примирення.

Примирна комісія, її склад і компетенція.

Трудовий арбітраж, його склад і компетенція.

Право на страйк і його обмеження.

Здійснення права на страйк.

Гарантії та правове положення працівників у зв’язку з проведенням страйку.

Відповіальність за порушення законодавства про колективні трудові спори.

Тема 16. Особливості регулювання праці окремих категорій працівників

Особливості правового регулювання праці жінок.

Особливості правового регулювання праці неповнолітніх.

Особливості правового регулювання праці осіб з інвалідністю.

Правове регулювання праці осіб, які поєднують роботу з навчанням.

Тема 17. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства

Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства: поняття та відмінності.

Державний нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю.

Громадський контроль за додержанням законодавства про працю.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах						
	Денна форма			Заочна форма			
	Усього	У тому числі		Усього	У тому числі		
		L	PЗ		L	PЗ	CPC
Модуль 1. Предмет, джерела трудового права. Трудовий							

договір та його реалізація								
Тема 1. Предмет, метод, система і функції трудового права	8	2	2	4	14	2	2	10
Тема 2. Трудові правовідносини	6	2	2	2	4	-	-	4
Тема 3. Джерела трудового права	2	-	-	2	4	-	-	4
Тема 4. Принципи трудового права	2	-	-	2	4	-	-	4
Тема 5. Суб'єкти трудового права	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 6. Соціальний діалог. Угоди з соціально-економічних питань та колективні договори	8	2	2	4	6	-	-	6
Тема 7. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	2	-	-	2	4	-	-	4
Тема 8. Трудовий договір	16	4	6	6	16	2	2	12
Тема 9. Робочий час. Час відпочинку	4	2	-	2	4	-	-	4
Тема 10. Оплата праці	4	2	-	2	4	-	-	4
<i>Разом</i>	<i>60</i>	<i>16</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>68</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>60</i>
Модуль 2. Відповіальність сторін трудового договору. Захист прав та інтересів суб'єктів трудового права								
Тема 11. Дисципліна праці	16	4	6	6	10	-	-	10
Тема 12. Матеріальна відповіальність сторін трудового договору	14	4	4	6	12	-	-	12
Тема 13. Підготовка і підвищення кваліфікації працівників	2	-	-	2	2	-	-	2
Тема 14. Охорона праці	6	2	2	2	4	-	-	4
Тема 15. Трудові спори	18	6	6	6	16	-	2	14
Тема 16. Особливості регулювання праці окремих категорій працівників	2	-	-	2	4	-	-	4
Тема 17. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства	2	-	-	2	4	-	-	4
<i>Разом</i>	<i>60</i>	<i>16</i>	<i>18</i>	<i>26</i>	<i>52</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>50</i>
Усього годин / кредитів ECTS	120 / 4	32	32	56	120 / 4	4	6	110

5. Теми лекційних і практичних занять

5.1. Теми лекційних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Предмет, джерела трудового права. Трудовий договір та його реалізація			
Тема 1. Предмет, метод, система і функції трудового права	1. Предмет, метод, система і функції трудового права	2	2
Тема 2. Трудові правовідносини	2. Трудові правовідносини	2	-

Тема 5. Суб'єкти трудового права	5. Суб'єкти трудового права	2	-
Тема 6. Соціальний діалог. Угоди з соціаль-но-економічних питань та колектив-ні договори	6. Соціальний діалог. Угоди з соціаль-но-економічних питань та колектив-ні договори	2	-
Тема 8. Трудовий договір	8. Трудовий договір	4	2
Тема 9. Робочий час. Час відпочинку	9. Робочий час. Час відпочинку	2	-
Тема 10. Оплата праці	10. Оплата праці	2	-
Модуль 2. Відповіальність сторін трудового договору. Захист прав та інтересів суб'єктів трудового права			
Тема 11. Дисципліна праці	11. Дисципліна праці	4	-
Тема 12. Матеріальна відповіальність сторін трудового договору	12. Матеріальна відповіальність сторін трудового договору	4	-
Тема 14. Охорона праці	14. Охорона праці	2	-
Тема 15. Трудові спори	15. Трудові спори	6	-
Усього		32	4

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Предмет, джерела трудового права. Трудовий договір та його реалізація			
Тема 1. Предмет, метод, система і функції трудового права	1. Предмет, метод, система і функції трудового права	2	2
Тема 2. Трудові правовідносини	2. Трудові правовідносини	2	-
Тема 5. Суб'єкти трудового права	5. Суб'єкти трудового права	2	-
Тема 6. Соціальний діалог. Угоди з соціаль-но-економічних питань та колектив-ні договори	6. Соціальний діалог. Угоди з соціаль-но-економічних питань та колектив-ні договори	2	-
Тема 8. Трудовий договір	8. Трудовий договір	6	2
Модуль 2. Відповіальність сторін трудового договору. Захист прав та інтересів суб'єктів трудового права			
Тема 11. Дисципліна праці	11. Дисципліна праці	6	-
Тема 12. Матеріальна відповіальність сторін трудового договору	12. Матеріальна відповіальність сторін трудового договору	4	-
Тема 14. Охорона праці	14. Охорона праці	2	-
Тема 15. Трудові спори	15. Трудові спори	6	2
Усього		32	6

6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни « Трудове

право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної балльно-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань, захист реферату за ініціативи студента тощо. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирьохбалльною шкалою (0, 3, 4, 5). За результатами практичних занять розраховується загальна кількість набраних балів (максимально – 20 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни у перебігу підсумкової контрольної роботи. Проводяться дві контрольні роботи, по одній у кожному модулі. Максимальна кількість балів за кожну контрольну роботу становить 5 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (підготовка реферату, тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; наукової доповіді, конкурсної роботи тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил щодо академічної доброчесності та недопущення plagiatu. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою **підсумкового контролю** знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 20 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів з дисципліни «Трудове право»:

Поточний контроль		Самостійна робота студентів	Pідсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття	Підсумкова контрольна робота		Іспит	
max 20	max 10	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Трудове право»:

Вид контролю	Зміст активності	Кількість видів	Кількість балів за вид та критерій оцінювання	Всього (в балах)
Поточний контроль на практичному занятті				
Відповіді на практичних заняттях	Розкриття питань плану теми, вирішення	Не обмежено	0 – незадовільний рівень підготовки;	до 20

	практичного завдання, доповнення на практичному занятті		3 – задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок; 4 – добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки; 5 – відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєви недоліки.	
--	---	--	---	--

Підсумкова контрольна робота

Контрольний зріз знань для всієї групи	Написання підсумкової контрольної роботи	2	0 – незадовільний рівень засвоєння матеріалу, що потребує переписування контрольної роботи; 3 – задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок; 4 – результати опрацювання матеріалу досить високі, проте простежуються окремі помилки; 5 – результати опрацювання програмного матеріалу високі.	до 5 за 1 контрольну роботу (відповідно до 10 за 2 підсумкові контрольні роботи)
--	--	---	--	--

Самостійна робота

Реферат	Написання реферату на тему, що входить до предмета навчальної дисципліни	Не обмежено	1 – у роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними; 2 – глибоке знання проблем, пов’язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати	до 2
---------	--	-------------	--	------

			матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.	
Тези	Публікація тез у збірнику студентської науково-практичної конференції за темою, що входить до предмета вивчення дисципліни	1 тези	5	5
Наукова стаття	Публікація наукової статті на тему, що входить до предмета вивчення дисципліни	1 стаття	10	10
Участь у роботі студентського наукового гуртка	Виступ з доповіддю на засіданні гуртка, участь у обговореннях	1 доповідь	8	8
Конкурсна робота	Участь у конкурсі студентських наукових робіт	1	10	10

Підсумковий контроль

Вид контролю	Кількість балів	Критерії оцінювання
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого

		навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Трудове право» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в ННОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовільняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати		35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	2	0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>

Закон України “Про колективні договори і угоди” від 01.07.1993 р. № 3356-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>

Закон України “Про зайнятість населення” 05.07.2012 р. № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>

Закон України “Про соціальний діалог в Україні” від 23.12.2010 р. № 2862-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17#Text>

Закон України “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності” від 15.09.1999 р. № 1045-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text>

Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” від 24.02.1994 р. № 4004-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

Закон України “Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)” від 03.03.1998 р. № 137/98-ВР XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text>

Закон України “Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності” від 22.06.2012 р. № 5026-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17#Text>

Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 р. № 1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>

Постанова КМУ “Про затвердження порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу” від 19. 09. 2018 р. № 792. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-2018-%D0%BF#Text>

Постанова КМУ “Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій” від 03.04.1993 р. № 245. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/245-93-%D0%BF#Text>

Постанова КМУ “Про затвердження Списку сезонних робіт і сезонних галузей” від 28.03.1997 р. № 278. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/278-97-%D0%BF#Text>

Постанова КМУ “Умови, тривалість, порядок надання та оплати творчих відпусток” від 19.01.1998 р. № 45. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45-98-%D0%BF#Text>

Положення “Про примирну комісію” від 18.11.2008 р. № 130: Наказ Національної служби посередництва і примирення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0130299-08#Text>

Положення “Про посередника” від 18.11.2008 р. № 133: Наказ Національної служби посередництва і примирення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0133299-08#Text>

Положення “Про трудовий арбітраж” від 18.11.2008 р. № 135: Наказ Національної служби посередництва і примирення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0135299-08#Text>

Положення “Про Національну службу посередництва і примирення”. Затверджене Указом Президента України від 17.11.1998 р. № 1258/98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1258/98#Text>

Положення про арбітра: Наказ Національної служби посередництва і примирення від 18.11.2008 р. № 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132299-08#Text>

7.2. Література

Основна література

1. Трудове право: підручник за заг. ред. О.М. Ярошенка, 2019. 544 с.
2. Трудове право: підручник / О.М. Ярошенко, С.М Прилипко, А.М. Слюсар та ін.; за ред. О.М. Ярошенко. 2 ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2017. 560 с.
3. Трудове право України у запитаннях та відповідях: навч.-довід. посіб. / за ред. В. В. Жернакова. Х.: Одіссея, 2010. 280 с.
4. Трудове право України: навч. посіб. для студентів ВНЗ за ред. П. Д. Пилипенка. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ: Ін Юрe, 2014. 349 с.
5. Трудовое право: пособие для подгот. к экзамену студентов междунар.-правового фак. – граждан Азерб. Респ., Туркменистана, Респ. Узбекистан / О. Н. Ярошенко, Г. А. Барабаш, Е. Е. Луценко, Н. Н. Швец; под общ. ред. О. Н. Ярошенко. Харьков: Право, 2019. 220 с.
6. Бурнягіна Ю.М. Локальне правове регулювання оплати праці: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Харків: Юрайт, 2014. 224 с.
7. Внутрішній трудовий розпорядок: теоретико-правовий аспект: монографія / В. О. Голобородько, Д. В. Журавльов, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко; ред.: О. М. Ярошенко. Харків: Юрайт, 2012. 255 с.
8. Заборона дискримінації – основна засада правового регулювання відносин у сфері праці: монографія / за наук. ред. О.М. Ярошенка. Харків: Юрайт, 2013. 360 с.
9. Колективні угоди як результат соціального партнерства (сучасний стан і перспективи розвитку): монографія / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, Н. М. Клименчук. Харків.: ФІНН, 2011. 256 с.
10. Оплата праці державних службовців в Україні: правовий дискурс в умовах євроінтеграції: монографія / О.М. Ярошенко., І.П. Жигалкін., О.А. Соколова. Харків: Право, 2020. 224 с.
11. Проблеми застосування трудового та пенсійного законодавства: монографія / Н.М. Хуторян, Я.В. Сімутіна, М.М. Шумило та ін. Київ: Ніка-Центр, 2015. 316 с.
12. Процевський О.І. Методологічні засади трудового права: монографія. Харків: ХНАДУ, 2014. 260 с.
13. Рішення Конституційного Суду України, правові позиції та висновки Верховного Суду України та Великої Палати Верховного Суду

щодо вирішення трудових спорів: науково-практичне видання / О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, О.Є. Луценко. Харків:Право, 2020. 264 с.

14. Середа О. Г. Концептуальні засади державно-правового механізму захисту прав працівників в умовах інтеграції України до Європейського Союзу: монографія. Харків : Право, 2016. 312 с.

15. Сільченко С.О. Строковий трудовий договір за законодавством України: поняття, види, умови укладення, зміни та припинення : монографія. Харків: Золоті сторінки, 2005. 203 с.

16. Слюсар А.М. Правовий статус суб'єктів трудового права України: теоретико-правовий аспект: монографія. Харків: ФІНН, 2011. 336 с.

17. Швець Н. М. Право на страйк та умови його реалізації: монографія. Харків: Право, 2009. 224 с.

18. Яковлев О.А. Припинення трудових правовідносин з незалежних від волі їх сторін обставин: актуальні проблеми теорії та практики: монографія. Харків: право, 2017. 200 с.

19. Яковлев О. А. Фундаментальні проблеми правового регулювання умов праці і встановлення гарантій для працівників: монографія. Харків : Право, 2019. 456 с.

20. Ярошенко О.М. Теоретичні та практичні проблеми джерел трудового права України: монографія. Харків: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. 456 с.

Додаткова література

1. Андрійчук О. В. Трудові гарантії особам, мобілізованим для участі в АТО. *Форум права*. 2014. № 2. С. 12–16.

2. Авескулов В. Д. Використання часу відпочинку у трудових. *Форум права*. 2015. № 2. С. 5–9.

3. Авескулов В.Д. Скасування контрактної форми регулювання трудових правовідносин. *Право і суспільство*. 2015. № 6-2. С. 83-88.

4. Амелічева Л.П. Щодо трудоправової відповідальності учасників правовідносин соціального діалогу в сфері безпеки і гігієни праці. *Актуальні пробл. труд. права і права соц. забезп.*: тези доп. та наук. повідомл. учасників V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 27-28 верес. 2013 р. / за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2013. С. 130-136.

5. Бойко В. Б. До проблеми класифікації форм та засобів захисту трудових прав працівників. *Форум права*. 2013. № 1. С. 79-84.

6. Безусий В.В. Юридичні гарантії зайнятості та працевлаштування населення. *Право і безпека*. 2012. № 3. С. 255-258.

7. Верес Ю. М. Колективний договір як основний вид локальних актів у сфері оплати праці. *Розвиток законодавства про працю і соціальне забезпечення: здобутки і проблеми*: тези доп. та наук. повідомл. учасн. IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 5-6 жовт. 2012 р.). Х.: Право, 2012. С. 298-301.

8. Ветухова І.А. Правове регулювання нетипових видів зайнятості працівників за сучасних умов. *Пробл. законності*. 2013. Вип. 121. С. 93-105.

9. Гаєвая О. В. Окремі питання регулювання оплати праці за кордоном та в Україні. *Проблеми законності*. 2016. Вип. 134. С. 103-111.
10. Гончарова Г. С. Повноваження трудових колективів на сучасному етапі. Матеріали наук. конф. "Конституція України – основа модернізації держави та суспільства", 21-22 червня 2001 р., Харків: Право, 2001. С. 193 – 196.
11. Гончарова К.В. Правовий статус державних органів – суб'єктів трудового права. *Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук.пр. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України*, 2011. Вип. 54. С. 354-360.
12. Горденко О. О. Порядок проведення медичних оглядів: питання теорії і практики. *Пробл. законності*. 2009. Вип. 103. С. 102-108.
13. Гетьманцева Н.Д. Місце державних органів у системі соціального партнерства. *Юрид. Україна*. 2011. № 7. С. 28-32.
14. Дей М.О. Методологія гармонізації законодавства України з охорони праці до законодавства ЄС. *Часоп. Київ. ун-ту права*. 2010. № 3. С. 280-283.
15. Дмитрієва К.І. Правове регулювання часу відпочинку за законодавством країн із розвинutoю економікою. *Часоп. Київ. ун-ту права*. 2013. № 1. С. 195-199.
16. Єрьоменко В. В. Галузева належність правових норм конвенцій МОП та їх застосування в трудовому праві. *Проблеми законності*: Х.: Нац. юрид. акад. України. 2010. Вип. 110 С. 74-83.
17. Єрьоменко В.В. Поняття та окремі види норм трудового права в аспекті правозастосування. *Бюл. М-ва юстиції України*. 2012. № 12. С. 37-43.
18. Жернаков В.В. Проблемы обеспечения организации труда средствами трудового права. *Актуальні пробл. труд. права і права соц. забезп.*: тези доп. та наук. повідомл. учасн. V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 27-28 верес. 2013 р. / За ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2013. С. 118-124.
19. Жернаков В. В. Проблеми забезпечення соціально-трудових прав у процесі розвитку законодавства України. *Право та інновації*. 2017. № 2 (18). С. 9-14.
20. Жернаков В.В. Відповіальність за прогул: проблеми регулювання. *Вісн. Нац. акад. прав. наук України*. 2013. № 3. С. 171-178.
21. Жигалкін І. П. Трудове право України як складова національної системи права. *Право та інновації*. 2016. № 1. С. 89-95.
22. Занфірова Т. Особливості принципу свободи праці в трудовому праві України. *Публічне право*. 2017. № 1. С. 161-166.
23. Зеленюк І. Організація та функціонування служб із врегулюванням колективних трудових спорів. Зарубіжний огляд. *Бюл. нац. служби посередництва і примирення*. 2012. № 5/6. С. 52-62.
24. Зіноватна І. В. Виконання судового рішення про стягнення заробітної плати як підстава притягнення роботодавця до матеріальної відповіальності. *Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Харків, 27 лист. 2015 р.) / МВС

України, Харк. нац. ун-т внутріш. справ. Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2015. С. 90-93.

25. Зіноватна І. В. Проблемні питання правового регулювання зміни умов трудового договору. *Альманах права. Ціннісно-правові засади сучасних інтеграційних процесів в Україні*. Випуск 6. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2015. С. 429 – 433.

26. Івчук Ю.Ю. До питання охорони праці неповнолітніх. *Держава і право. Юрид. і політ. науки*: зб. наук. пр. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2012. Вип. 56. С. 271-274.

27. Іншин М. І. Правове регулювання гарантійних та компенсаційних виплат на основі міжнародного досвіду. *Форум права*. 2015. № 3. С. 97–101.

28. Кравцов Д.М. Матеріальна відповідальність працівників за проектом Трудового кодексу України. *Держ. буд-во та місцеве самоврядування*: зб. наук. пр. / Нац. акад. прав. наук України; НДІ держ. буд-ва та місцевого самоврядування. Х.: Право, 2012. Вип. 23. С. 208-215; Перспективи розвитку інституту колективної (бригадної) матеріальної відповідальності в Україні. Там же. 2013. Вип. 25. С. 159-167.

29. Кравцов Д. М. Права жінок, що поєднують роботу з материнством, за проектом Трудового кодексу. *Право та інновації*. 2016. № 1 (13). С. 132-136.

30. Красюк Т. В. Проблемні питання правового регулювання виплати надбавок та доплат науково-педагогічним працівникам. *Актуальні проблеми трудового права і права соціального забезпечення*: тези доп. та наук. повідомл. учасн. V Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 27-28 трав. 2013 р.) / Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого". Х.: Право, 2013. С. 319-324.

31. Краснов Є. В. Особливості звільнення вагітних жінок і жінок, які мають дітей. *Правова держава*. 2016. № 23. Ст.102.

32. Курова А. А. Правовідносини у сфері дистанційної зайнятості працівників. *Форум права*. 2014. № 2. С. 244–247.

33. Луценко О. Є. Види дисциплінарних проступків державних службовців: постановка проблеми. *Публічне право*. 2013. № 3 (11). С. 356 – 363.

34. Луценко О.Є Галузева належність дисциплінарної відповідальності державних службовців. *Право та інновації*. 2016. № 1 (13). С. 159-165.

35. Луценко О. Є. Неформальне професійне навчання працівників: проблеми правового регулювання. *Публічне право*. 2016. № 1. С. 241–248.

36. Луценко О. Є. Поняття та ознаки дисциплінарного проступку державних службовців. *Актуал. пробл. права: теорія і практика*: зб. наук. праць. № 26. Луганськ: Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, 2013. С. 349-358.

37. Морозов С. Колективний договір як форма участі працівників в управлінні підприємством. *Підприємництво, госп-во і право*. 2013. № 2. С. 89-92.

38. Мельник К.Ю. Передумови виникнення трудових правовідносин. *Право і безпека: наук. журн.* 2010. № 5. С. 232-236.

39. Мовчан А.О. Приватні кадрові агентства в Україні. *Право і суспільство*. 2012. № 1. С. 136-139.
40. Орлова Н. Г. Щодо професійної підготовки працівників водного транспорту. *Право та інновації*. 2016. № 1 (13). С. 172-178.
41. Пожарова О.В. Право працюючих жінок на охорону материнства за трудовим законодавством України. *Актуальні пробл. держави і права: зб. наук.пр. / Нац. ун-т "Одес.юрид. акад."*. О.: Юрид. літ., 2012. Вип. 66. С. 216-222.
42. Пилипенко П.Д. Законодавче забезпечення охорони праці в галузі юриспруденції. *Актуальні пробл. труд. права і права соц. забезп.*: тези доп. та наук. повід. учасн. V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 27-28 верес. 2013 р. / за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2013. С. 65-69.
43. Прилипко С. М. Щодо особливостей матеріальної відповідальності сторін трудового договору. *Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення: матеріали III всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) / МВС України, Харк. нац. ун-т внутріш. справ. Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2014*. С. 41-50.
44. Процевський О. І. Заборона примусової праці як складова принципу свободи праці. *Збірник наук-кових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. "Право"*. 2014. Вип. 22. С. 30-40.
45. Процевський О. І. Правова природа згоди профспілкового органу на розірвання трудового договору за ініціативою роботодавця. *Право України*. 2012. № 6. С. 171-180.
46. Радіонова-Водяницька В. О. Вдосконалення законодавства, що регулює розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця за п.1 статті 40 КЗпП України. *Право та інновації*. 2016. № 1. С. 198-202.
47. Радіонова-Водяницька В. О. Комісії по трудових спорах, їх переваги та недоліки в системі юрисдикційних органів. *Актуальні проблеми трудового права і права соціального забезпечення: тези доп. та наук. повідомл. учасн. V Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 27-28 трав. 2013 р.) / Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого". Х.: Право, 2013*. С. 328-330.
48. Свічкарьова Я. В. Робота за викликом: договір "мінімум-максимум". *Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 лист. 2015 р.) / МВС України, Харк. нац. ун-т внутріш. справ. Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2015*. С. 142-144.
49. Свічкарьова Я. В. Нові критерії диференціації правового регулювання трудових відносин. *Конституція - основа державно-правового будівництва і соціального розвитку України: Тези наук. доп. та повідом. учасників наук. конф. мол. учених (м. Харків, 30 черв. 2001)*. Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. 2001. С. 60-62.
50. Середа О.Г. Європейські стандарти організації праці. *Право та інновації*. 2015. № 4. С. 110-117.

51. Середа О.Г. Медіація (посередництво) як альтернативний спосіб вирішення трудового спору. *Право та інновації*. 2017. № 2. С. 38-45.
52. Середа О.Г. Міжнародні стандарти з охорони праці: сучасний стан та перспективи адаптації законодавства України. *Публічне право*. № 2. 2013. – С. 88-93.
53. Середа О.Г. Щодо співвідношення понять нагляд і контроль за дотриманням трудового законодавства. *Актуальні пробл. права: теорія і практика*: зб. наук. пр. Луганськ.: Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, 2013. № 26. С. 496-504.
54. Сільченко С. Актуальні проблеми створення професійних спілок і первинних профспілкових організацій. *Підприємництво, господарство і право*. 2003. № 10. С. 111 – 113.
55. Сімутіна Я. В. Щодо механізму правового регулювання трудових відносин у сучасних умовах. *Часопис Київського університету права*. 2015. № 3. С. 188-192.
56. Слюсар А. М. Віднесення держави та її органів до суб'єктів трудового права. Проблеми законності. 2009. Вип. 105. С. 78-85.
57. Слюсар А. М. Загальні принципи створення і функціонування комісій по трудових спорах. *Проблеми законності*: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2014. Вип. 126. С. 85-91.
58. Слюсар А.М. Загальні принципи формування комісій по трудових спорах та процедура її створення. *Актуальні пробл. труд. права і права соц. забезп.*: тези доп. та наук. повідомл. учасн. V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 27-28 верес. 2013 р. / за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2013. С. 78-80.
59. Слюсар А.М. Класифікація суб'єктів трудового права України. *Вісн. Акад. прав. наук України*: зб. наук. пр. Х.: Право, 2010. № 4 (63). С. 195-205.
60. Слюсар А. М. Міжнародно-правова регламентація права на об'єднання у професійні спілки. *Актуал. пробл. політики*: зб. наук. пр. О.: Фенікс, 2010. Вип. 39. С. 478-486.
61. Цесарський Ф.А. Визначення змісту поняття “трудовий договір” та його характерних ознак в умовах розвитку ринкової економіки. *Вісн. Нац. ун-ту “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”*. Сер. Економ. теорія та право: зб. наук. пр. Х.: Право, 2012 2011. № 4 (7). С. 165-172; Завдання трудового права та інституту індивідуальних трудових договорів на сучасному етапі соціально-економічного розвитку держави. Там же. 2012. № 1 (8). С. 147-154.
62. Цесарський Ф. А. Підстави припинення трудового договору як проблемне питання науки трудового права. *Актуальні проблеми держави і права*. 2011. Вип. 61. С. 505-511.
63. Чанишева Г.І Форми захисту права праціника на своєасне одержання заробітної плати. *Актуальні пробл. труд. права і права соц. забезп.*: тези доп. та наук. повідомл. учасн. V Міжнар. наук.-практ. конф., м.

Харків, 27-28 верес. 2013 р. / за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2013. С. 94-98.

64. Чанишева Г. І. Відповіальність роботодавця за трудовим законодавством. *Публічне право*. 2016. № 2. С. 225-232.
65. Швець Н.М. Відсторонення працівника від роботи за появу в нетверезому стані. *Проблеми законності*. 2010. Вип. 106. С. 45-52.
66. Швець Н. М., Баша К. О. Окремі правові аспекти трудової міграції. *Журнал східноєвропейського права*. 2018. № 47. С. 152-164.
67. Швець Н. М. Правові аспекти звільнення працівника за аморальний проступок. *Проблеми законності*. 2011. № 113. С. 83-91.
68. Швець Н.М. Роль профспілок у реалізації працівниками права на страйк. *Проблеми законності*. 2019. № 145. С. 129-139.
69. Юрівська В.В. Підстави та умови матеріальної відповіальності працівників: порівняльний аналіз норм діючого Кодексу законів про працю України та проекту Трудового кодексу України. *Вісн. Харків. нац. ун-ту внутр. справ*. Х.: ХНУВС. № 4. 2012. С. 256-263.
70. Юрівська В.В. Правове регулювання працевлаштування безробітних в законодавстві України. *Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна*. Сер. Право. 2012. Вип. № 13. С. 115-117.
71. Юшко А. М. Трудові відносини працівників в умовах структурних змін на підприємствах, в установах, організаціях. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2010. № 18. С. 571-579.
72. Юшко А.М. Шляхи впровадження Закону України “Про зайнятість населення”. *Актуальні пробл. права: теорія і практика*. 2013. № 26. С. 638-644.
73. Юшко А.М. Удосконалення правових гарантій працівників при вивільненні у зв’язку зі змінами в організації виробництва і праці. *Актуальні пробл. права: теорія і практика*. 2013. № 27. С. 628-638.
74. Юшко А.М. Удосконалення законодавства про заохочення працівників. *Актуальні питання інновац. розвитку*. 2012. № 2. С. 48-52.
75. Яковлєва Г. О. Щодо поняття грубого порушення трудових обов’язків. *Пробл. законності*. 2001. Вип. 51. С. 163-170.
76. Яковлев О.А. Правове регулювання трудових відносин у релігійних організаціях: окремі проблемні питання теорії і практики. *Право та інновації*. 2016. № 1 (13). С. 107-114.
77. Ярошенко О.М. Базові принципи дисциплінарної відповіальності у трудовому праві. *Соц. право України: наук. зб.* / Черніг. держ. технолог.ун-т, Укр. асоц. фахівців труд. права. Чернігів: Черніг. держ. технол. ун-т, 2012. № 1 (1). С. 53-63.
78. Ярошенко О. До питання про місце майбутнього Трудового кодексу України в системі джерел трудового права. *Право України*. 2017. № 6. С. 64-71.
79. Ярошенко О. М. Особливості припинення трудового договору у зв’язку з укладенням трудового договору (контракту), всупереч вимогам

закону України "Про запобігання корупції". *Публічне право.* 2016. № 1. С. 215-220.

80. Ярошенко О. М. Укладення трудового договору, всупереч вимогам Закону України "Про запобігання корупції", як самостійна підстава припинення трудового договору. *Вісник Національної академії правових наук України.* 2016. № 1. С. 100-108.

81. Yaroshenko O.M., Moskalenko O.V., Sliusar A.M., Vapnyarchuk N.M. Commercial secret as an object of labour relations: Foreign and international experience. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues.* 2018. № 21, pp. 1-10.

82. Soloviov O.V., Shvets N.M., Svichkarova I.V., Orlova N.H., Duma O.O. Form of implementation of collective disputes in the field of labor law. *Journal of Advanced Research in Law and Economics,* 2020, 11 (4), pp. 1423-1432.

7.3. Інтернет-ресурси

<https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA> – офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства

<https://dsp.gov.ua/> – офіційний сайт Державної служби України з питань праці

<https://www.fpsu.org.ua/> – офіційний веб-портал Федерації професійних спілок України

<https://www.nspp.gov.ua/> – офіційний сайт Національної служби посередництва і примирення

www.dcz.gov.ua – офіційний сайт Державної служби зайнятості

<https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm> – офіційний сайт Міжнародної організації праці

<https://minjust.gov.ua/acquis-communautaire> – акти acquis COMMUNAUTAIRE, перекладені на українську мову

<https://www.ombudsman.gov.ua/> – офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

7.4. СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри трудового права. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=204:denna-forma-navchannya&Itemid=151

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів Oxford University Press, до Інформаційно-правових систем ЛГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).